

Reactie Biohuis op voorstel wijziging Besluit gebruik meststoffen

Biohuis is de vereniging van biologische boeren en tuinders in Nederland

De biologische landbouw draagt bij aan de milieudoelstellingen van de Europese Unie, zoals verwoord in onder andere de Nitraatrichtlijn. De aanleiding voor uw wijzigingsvoorstel is uitvoering geven aan de Nitraatrichtlijn. De biologische landbouw heeft een eigen geborgd systeem van regels en daarop gebaseerde praktijken en draagt bij aan de milieudoelstellingen van de Europese Unie door uitvoering van de Europese biologische regelgeving¹. Alle aanvullende regelgeving met middelvoorschriften, primair bedoeld voor gangbare bedrijven, is potentieel systeem verstorend en verhoogt daarnaast de regeldruk. Deze systeemverstoring kan averechts werken voor een goede biologische landbouwpraktijk en daarmee uiteindelijk nadelige gevolgen hebben voor de milieudoelstellingen.

De voorgestelde wijzigingen houden dus helaas geen rekening met een goede biologische landbouwpraktijk.

Zoals bekend, wordt elk biologisch bedrijf door Skal geregistreerd en gecontroleerd. Dit gebeurt onder eindverantwoordelijkheid van de rijksoverheid, die de plicht heeft om voor een goede uitvoering van de Europese biologische verordeningen te zorgen en daarmee de biologische bedrijven de mogelijkheid moet geven om de beste biologische landbouwpraktijken toe te passen.

Mest tijdstip maïsteelt

Er wordt voorgesteld om op zand en lössgrond niet meer te bemesten voor 1 april voorafgaand aan maïsteelt. Dit is in strijd met een goede landbouwpraktijk die in de biologische landbouw met succes wordt toegepast.

Het gaat om het zaaien van een winterharde groenbemester in het najaar, voorafgaand aan de teelt van maïs. Deze groenbemester wordt met een zodenbemester bemest op het moment dat het gewas in het vroege voorjaar weer volop begint te groeien. Dit is normaal gesproken voor 1 april. De groeiende groenbemester neemt een groot deel van deze voedingsstoffen op. Twee weken voor het zaaien van de maïs wordt de groenbemester gefreesd. Deze verteert in de volgende twee weken met behulp van het bodemleven en micro-organismen.

Op die manier wordt de bodem met organisch materiaal gevoed, hetgeen de essentie is van de biologische landbouw. Vervolgens wordt de maïs ingezaaid, dus zonder dat er nogmaals wordt bemest. Het is voor deze biologische landbouwpraktijk essentieel dat het toegestaan blijft om de groenbemester voor 1 april te bemesten.

¹ EU 2018/848: "De biologische productie draagt tevens bij aan de verwezenlijking van de doelstellingen van het milieubeleid van de Unie, met name die welke zijn neergelegd in de mededelingen van de Commissie van 22 september 2006, getiteld „Thematische strategie voor bodembescherming”, van 3 mei 2011, getiteld „Onze levensverzekering, ons natuurlijk kapitaal: een EU biodiversiteitsstrategie voor 2020”, en van 6 mei 2013, getiteld „Groene Infrastructuur (GI) — Versterking van Europa’s natuurlijke kapitaal”, en in milieuwetgeving zoals Richtlijnen 2000/60/EG (KRW), 2001/81/EG (Ammoniakplafond), 2009/128/EG (Pesticiden) en 2009/147/EG (Vogelrichtlijn) van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 91/676/EEG (Nitraatrichtlijn) en 92/43/EEG (Habitatrichtlijn) van de Raad.”

Indien er een meldingsplicht komt voor het telen van maïs, kan bij de melding aangegeven worden dat de groenbemester bemest zal worden in het kader van de biologische bedrijfsvoering. De voorgestelde vroege meldingsplicht is in veel andere gevallen niet haalbaar. Zo worden de contracten voor het telen van suikermaïs bijvoorbeeld veelal pas eind februari afgesloten, na de Biofach (de grootste biologische beurs van Europa).

Ruggenteelt

Biologische grond heeft in het algemeen een betere structuur en een hoger organische stof gehalte dan gangbare landbouwgrond. De biologische landbouw is immers gericht op, en afhankelijk van, een rijk bodemleven en goede bodemstructuur, waardoor een goed waterhoudend vermogen ontstaat.

Door het standaard gebruik organische mest in de biologische landbouw ontstaat een betere structuur en een beter vermogen tot vocht vasthouden door de bodem. Daardoor wordt de grond ook nog eens minder gevoelig voor erosie.

Men heeft dan ook niet de ervaring dat er bij normale weersomstandigheden bij ruggenteelt oppervlakkige afspoeling plaatsvindt; het regenwater wordt in het algemeen goed door de bodem opgenomen. Wel neemt door de klimaatverandering het aantal gevallen van extreme neerslag toe. Daarbij is het juist van belang dat bij extreme neerslag het water snel van het land af kan, om oogstverlies en structuurverlies te voorkomen.

Verder vindt ruggen opbouw pas plaats *na* het bemesten, waardoor de mest juist mooi verdeeld wordt in de grond. Ook daardoor zal er juist minder afspoeling bij extreem natte omstandigheden optreden. Bovendien is het grootste deel van de nutriënten in de mest en in de grond organisch gebonden; in de biologische landbouw wordt immers geen kunstmest gebruikt.

Het opwerpen van drempels vinden wij dus niet zinvol en levert daarnaast grote problemen op bij de mechanische onkruidbestrijding, die in de biologische landbouw onmisbaar is. De mechanische onkruidbestrijding zou de verplichte drempels elke keer weer onderuit schoffelen. Dit is een onwerkbaar situatie.

Het her en der graven van geulen langs akkerranden is schadelijk voor de bodem en de biodiversiteit van de akkerranden, en ook nog eens riskant voor de bestuurders van landbouwvoertuigen.

Maar het is ook volkomen overbodig in de biologische bedrijfsvoering. Immers, de ruggen die in de lengterichting lopen, voorkomen al een (zelden voorkomende) zijwaartse afstroming. En aan de uiteinden van de ruggen bevinden zich de wendakkers, die minstens zes meter breed zijn en in de biologische landbouw worden ingezaaid met gras of grasklaver. Mocht er in zeldzame gevallen toch wat water gaan stromen in de geultjes tussen de ruggen, dan is er aan het eind daarvan nog een ruim begroeid gedeelte zonder ruggen, waar het water alsnog in de grond kan wegtrekken.

Ook hier dringen wij er met klem op aan dat de biologische landbouw niet met deze schadelijke en overbodige verplichtingen opgezaaid wordt. Skal gecertificeerde bedrijven kunnen eenvoudigweg vrijgesteld worden van dergelijke verplichtingen.

Meer informatie over Biohuis en haar activiteiten en standpunten vindt u op www.biohuis.org